

שיעור 5: בין שיכור ושיצור - גסרת וחידושי

בשיעור זה נבחן את היחס שלנו כלפי השינוי- האם הוא רצוי בעינינו? האם אנו מעדיפים להישאר כפי שאנחנו או להשתנות? מה השינוי אומר עלינו?

- **לימוד בחברותות**- הרב סולובייצ'יק "על התשובה" והשיר "ילדה מזלג וילדה כף"/נורית זרחי (מצ"ב).
- **דיון במליאה**- על פי השאלות המופיעות בדף הלימוד.
- **על פי הקטעים שלמדנו**- מה רצוי, שינוי קיצוני או שינוי מינורי?
האם שינויים גדולים מחייבים "מהפך" או שניתן לחולל שינויים מבלי לוותר על העבר?
מתי הייתם מוחקים את העבר?
מתי הייתם מעלים את העבר על נס?
- **סיכום ביניים**- ישנה ציפייה ששנת המצוות תהיה שנה של "זבנג ועשינו שינוי", "פתאום נהיה גדולים"- בין אם מדובר בשינוי ביחס כלפי התלמיד או של התלמיד עצמו. אך בכל שינוי שאנו עוברים יש מן ההמשכיות והמסורת אותה אנו מכירים. עלינו מוטלת המשימה לבחון מה אנו לוקחים איתנו מהעבר ומה אנו מחדשים באופן מוחלט מהווה לקראת העתיד.
- **תרגיל "מסורת וחידוש"**
כל תלמיד מקבל דף של מזוודה גדולה שירש מסבא וסבתא (מצ"ב).
שאלות מנחות: מה לדעתכם מכילה המזוודה (חפצים, בגדים, מתכונים, אמרות, תפיסות עולם, תמונות, מכתבים, סיפורים וכיוב')?
מה הייתם בוחרים לעשות עם תכולת המזוודה?
התלמידים ימלאו את השאלות המנחות.
- **המנחה ימיינ את התשובות על הלוח על פי המפתח הבא**- שימור מדויק, שימור תוך שינוי והתאמה, ויתור, החייאה של מה שנזרק, יצירה חדשה לגמרי.
- **דיון במליאה**: מה הערך של כל בחירה?
מה המחיר של כל בחירה?
מה היחס בין ישן לחדש? במשפחה? בחיים שלי?
כל תלמיד יבחר חפץ אחד מתכולת המזוודה שלו שהוא מרגיש קרוב אליו וחפץ אחד שהוא מרגיש מרוחק ממנו- מה האחריות שלנו כלפי חפצים אלו? האם מדובר רק באחריות אישית או שאולי יש כאן גם איזו אחריות קולקטיבית/לאומית/קהילתית כלשהי?

מהפך או תהליך?

ילדה מזלג וילדה פף / נורית זרחי

אך התברר אחרי הכל,	ילדה מזלג הייתה דוקרת,
שעכשו אין להם במה לאכל:	תמיד כשהייתה עוברת.
לא עוגות,	ילדה מזלג הייתה נועצת
לא בשר,	בכל אחד מלה עוקצת.
לא דגים,	תפסו אותה אנשים באף
לא גרם.	והפכו אותה לילדה פף,
ובקר וערב וצהרים	וכלם מחאו פף
הם אוכלים אך ורק	וניצאו במחול.
מרק.	

1. מה מסר המועבר בשיעור?
2. מה מן הסכנה הטמונה בשינוי קיצוני מדי?
3. מי צריך למונח אג השינוי על פי השיעור?
4. נסו לחשוב על פגיונות יציגיים אחרי אשנה אג ייאגה מלא?

"השאלה אם התשובה היא המשך או הפסק, אם היא מקיימת את העבר או מבטלת אותו תלויה בטיבה של התשובה. יש תשובה של המשך, המכירה בעבר ויש תשובה שתכליתה ביעור מוחלט של הרע מקרב אישיותו של האדם.

... זוהי דרך אחת של תשובה, אבל יש גם דרך אחרת, זו הדרך של העלאת הרע ולאן דווקא ביעורו. בתשובה כזאת אין צורך בהפסק, בכליון של העבר ומחיקת הזכרונות, בדרך זו ניתן לאדם להזדהות עם העבר ויחד עם זאת להיות בעל תשובה".

(הרב יוסף דב הלוי סולוביצ'יק, "ביאור הרע או העלאתו" מתוך: על התשובה)

1. מה מן השיעור שאצט מרב סאוביצ'יק אצבי השגנה- חנה בגשובה?
2. חשבו על איזונים בחייכם שהיו הפסק ועל איזונים שהיו המשך?
3. האם גמא'ק מהגבציון אקראג בזוג המצווה הוא הפסק או המשכיוג?
4. האם מסיבג בזוג המצווה הוא הפסק או המשכיוג?

שם: _____
מקום: _____

תלומות שהיו לך:

ילדתי בשנת: _____

מקומות מגורים שעברתי: _____

זכרונות ילדות: _____

טעמי ילדות: _____

נופי ילדות: _____

פנתי חיבה: _____

אירועים חשובים שקרו לי: _____